

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Tdo/48/2015
Identifikačné číslo spisu: 3513010373
Dátum vydania rozhodnutia: 11.11.2015
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Kostolanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2015:3513010373.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Serbovej a sudcov JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 11. novembra 2015 v trestnej veci obvineného Ing. W. T. , pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona o dovolaní obvineného, ktoré podal prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Renáty Fardousovej, advokátky v Šali, proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 19. novembra 2014, sp. zn. 2T/150/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2015, sp. zn. 2To/18/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolanie obvineného Ing. W. T. sa o d m i e t a .

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 19. novembra 2014, sp. zn. 2T/150/2013, bol obvinený Ing. W. T. uznaný za vinného z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 12. apríla 2011 v čase asi o 10.35 hod. na prízemí bytového domu č. X na Ul. T. v U. slovné a fyzicky napadol C. L., nar. XX. C. XXXX, trvale bytom U., a to tak že ho chytil za ľavú ruku a vykrútil mu ukazovák, ktorý mu vyvrátil do opačnej strany, následne ho vrazil do kovovej elektrickej skrine, ktorá sa nachádza pri dverách náprotivného bytu na prízemí bytového domu so slovami „nechcem vás viac vidieť“, na to z miesta odišiel, čím poškodenému C. L. spôsobil zranenie ľavej ruky, a to zlomeninu ukazováka ľavej ruky a narazenú pravú ruku, vyžadujúce si lekárske ošetrenie v dĺžke doby liečenia 3 až 5 týždňov, s obmedzením na bežnom spôsobe života od 12. apríla 2011 do 16. mája 2011, t.j. 35 dní, podľa odborného vyjadrenia MUDr. Jaroslava Ridoška.

Za to bol Ing. W. T. odsúdený podľa § 156 ods. 2 Trestného zákona s použitím § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona na peňažný trest vo výmere 500 eur (päťsto eur).

Podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, súd ustanovil obvinenému náhradný trest odňatia slobody vo výmere 100 (sto) dní.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie obvinený prostredníctvom obhajkyne proti výroku o vine a treste.

Krajský súd v Trenčíne uznesením z 28. apríla 2015, sp. zn. 2To/18/2015, podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie obvineného Ing. W. T. zamietol.

Proti rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 2T/150/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To/18/2015, podal obvinený Ing. W. T. prostredníctvom obhajkyne dňa 10. júna 2015 dovolanie z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Trestného poriadku.

Obvinený Ing. W. T. v dovolaní uviedol, že rozhodnutia Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom ako aj Krajského súdu v Trenčíne sú založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom a rozhodnutia sú založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený namietal, že vyhlásenie, ktoré je obsahom zápisnice o výpovedi obvineného z 20. októbra 2011, nepredstavuje z obsahového a právneho hľadiska dôkazný prostriedok podľa § 121 a nasl. Trestného poriadku (výsluch obvineného), ale že sa jedná o vyhlásenie obvineného o spáchaní skutku, ktorý sa mu kladie za vinu, urobené v zmysle § 216 ods. 1 písm. a/, t.j. výlučne za účelom dosiahnutia tzv. odklonu (podmienečné zastavenie trestného stíhania). S poukazom na analogické použitie § 226 Trestného poriadku nemožno na takéto prehlásenie urobené v prípravnom konaní prihliadať ako na dôkaz v konaní pred súdom. Preto, keď okresný súd, po výsluchu obvineného na návrh prokurátora prečítal na hlavnom pojednávaní zápisnicu z 20. októbra 2011 a následne na ňu pri svojom rozhodovaní prihliadal ako na dôkaz, postupoval v rozpore s § 226 Trestného poriadku.

Obvinený ďalej uviedol, že odvolací súd síce uznal jeho argumentáciu, že inštitút upravený v § 216 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku je inštitútom špecifickým, ktorý možno použiť výlučne pre potreby podmienečného zastavenia trestného stíhania (a nemožno sa oň opierať ako o dôkaz v konaní pred súdom), avšak nestotožnil sa s tvrdením, že by zápisnica o výsluchu obvineného zo dňa 20. októbra 2011 predstavovala taký procesný úkon, ktorý by mohol byť chápaný výlučne ako vyhlásenie obvineného podľa § 216 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Naopak, odvolací súd bol toho názoru, že túto zápisnicu treba chápať ako všeobecný dôkazný prostriedok. Odvolací súd poukázal na to, že vyhlásenie obvineného podľa § 216 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku sa nachádza na č. l. 14 - 15 a 22 - 23 vyšetrovacieho spisu a práve a len toto vyhlásenie je špecifický úkon, ktorého použitie je ohraničené len pre potreby konania o odklone. Odvolací súd preto odvolanie obvineného zamietol.

Obvinený s citovaným odôvodnením odvolacieho súdu nesúhlasí a považuje ho za výsledok neprimeraného formalistického prístupu a hodnotenia veci. Procesný úkon prípravného konania, vykonanie ktorého bolo fixované vo forme zápisnice o výsluchu obvineného z 20. októbra 2011, je podľa jeho názoru potrebné vykladať predovšetkým podľa obsahu tejto zápisnice, a to aj s prihliadnutím na ďalšie procesné úkony, ktoré boli v prípravnom konaní vykonané a ich vzájomnú súvislosť. Podstatou inštitútu vyhlásenia obvineného je podľa § 216 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku jeho vyhlásenie, že spáchal skutok, za ktorý je stíhaný. Popis skutku, pre ktorý je obvinený trestne stíhaný je pritom vždy obsiahnutý v skutkovej vete uznesenia o vznesení obvinenia. Z porovnania obsahu zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 20. októbra 2011 a skutkovej vety uznesenia o vznesení obvinenia je zrejmé, že v predmetnej zápisnici je zachytené jeho priznanie sa k skutku, ktorý skutok je následne popísaný tým istým slovným vyjadrením, ako je popísaný v uznesení o vznesení obvinenia. Je potom zrejmé, že takéto vyhlásenie je len naplnením dikcie § 216 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku a túto dikciu z hľadiska svojho rozsahu nijako neprekračuje (zápisnica neobsahuje skutočnosti, ktoré by sa dali považovať za vlastný a voľný opis obvineného k skutočnostiam, ktoré sú predmetom obvinenia tak, ako to predpokladá a má na mysli ustanovenie § 122 ods. 2 Trestného poriadku). Z hľadiska obsahu predmetnej zápisnice teda neexistuje argument, pre ktorý by sa táto zápisnica nemohla a nemala

považovať za procesnú fixáciu vyhlásenia obvineného urobenú podľa § 216 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku. Predmetný procesný úkon je potrebné hodnotiť aj v súvislosti s ďalšími úkonmi vykonanými v prípravnom konaní.

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti obvinený navrhol, aby dovolací súd vyslovil porušenie zákona a zrušil rozsudok Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom z 19. novembra 2014, sp. zn. 2T/150/2013, a uznesenie Krajského súdu v Trenčíne z 28. apríla 2015, sp. zn. 2To/18/2015, a konanie, ktoré napadnutým rozhodnutiam predchádzalo a prikázal súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Obvinený zároveň podľa § 380 ods. 4 Trestného poriadku požiadal o odklad výkonu rozsudku Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom, sp. zn. 2T/150/2013, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trenčíne, sp. zn. 2To/18/2015, až do rozhodnutia o podanom dovolaní.

K podanému dovolaniu sa vyjadril prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Mesto nad Váhom 24. júla 2015 (ďalej len „prokurátor“).

Podľa názoru prokurátora je argumentácia obvineného Ing. T. nesprávna a účelová. Vina obvineného je preukázaná odborným vyjadrením znalca, z ktorého vyplýva, že poškodenému bolo spôsobené zranenie v podobe zlomeniny ukazováka ľavej ruky, ktoré poškodeného obmedzovalo vo fyzickej aktivite po dobu 35 dní. Z výpovede obvineného na hlavnom pojednávaní, ako aj z výpovede svedkyne C. M. vyplýva, že poškodený sa s obvineným v inkriminovanom čase na mieste činu skutočne stretol a bol medzi nimi určitý konflikt. Skutkové zistenie o tom, že poškodenému zranenie spôsobil obvinený, založil súd na jeho priznaní z prípravného konania.

Z odborného vyjadrenia č. XIII/2011 MUDr. Jaroslava Ridoška, znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia vyplýva, že poškodenému boli spôsobené zranenia v podobe zlomeniny ukazováka ľavej ruky, ktoré podľa znalca mohlo vzniknúť tak, že ho iná osoba chytila za ľavú ruku a vyvrátila mu ukazovák, ktorý sa mu vyvrátil do opačnej strany. Zranenie obmedzovalo poškodeného vo fyzickej aktivite po dobu 35 dní.

Súd nepripustil čítanie zápisnice o výsluchu poškodeného z prípravného konania, ktorý pred začatím hlavného pojednávania zomrel.

Obvinený Ing. W. T. na hlavnom pojednávaní spáchanie skutku poprel. Potvrdil, že sa s poškodeným v inkriminovanom čase stretol, ale vylúčil, že ho napadol. Pripustil vznik hádky s poškodeným. Nakoľko bola výpoveď obvineného na hlavnom pojednávaní v rozpore s jeho výpoveďou z prípravného konania (č.l. 17 -21), súd povolil jej čítanie na hlavnom pojednávaní podľa § 258 ods. 4 Trestného poriadku. V tejto výpovedi obvinený W. T. uviedol nasledovne: „Týmto sa priznávam ku skutku, ktorého som sa dopustil 12. apríla 2011 v čase asi o 10.35 hodine na prízemí bytového domu č. X na ulici T. v U. tak, že som fyzicky napadol C. L., bytom U., a to tak že som ho chytil za ľavú ruku a vykrútil mu ukazovák do opačnej strany, a potom som ho vrazil do kovovej elektrickej skrine nachádzajúcej sa pri dverách náprotivného bytu na prízemí bytového domu, pričom som mu povedal, nechcem vás viac vidieť, potom som z miesta odišiel. Uvedený skutok ľutujem a plne si uvedomujem čin, ktorý som spáchal, za čo sa poškodenému ospravedlím a som ochotný poškodenému uhradiť škodu, ktorá mu zranením vznikla“.

Následne bol obvinený dopytovaný na rozpory medzi jeho výpoveďami. K vysvetleniu rozporov na hlavnom pojednávaní uviedol, že hoci s tým nebol vnútorne stotožnený, priznanie si vybral ako jednu z alternatív, ktoré mu predostrel jeho vtedajší právny zástupca. Uvedomoval si, že je príliš zaneprázdnený, aby strácal čas súdnymi pojednávaniami, ktoré v tejto trestnej veci hrozili. Priznanie bral ako alternatívu rýchleho ukončenia prípadu. Dnes ľutuje, že si túto alternatívu zvolil. Pravda je to, čo uviedol na hlavnom pojednávaní.

Súd na výpoveď z prípravného konania prihliadol preto, že z dôkazov nevyplývala žiadna skutočnosť, z

ktorej by sa dalo vyvodzovať, že priznanie obvineného nebolo v súlade s objektívnou realitou, t.j. že je v rozpore s tým, čo sa dňa 12. apríla 2011 medzi obvineným a poškodeným skutočne stalo. Vysvetlenie obvineného, že tak konal výlučne z dôvodu úspory času, emócií a energie, ktoré by inak musel vynakladať na účasť na úkonoch trestného konania s nepredvídateľným koncom, nie je možné vyhodnotiť inak, než účelovú obranu v snahe vyhnúť sa právnym konzekvenciám svojho protiprávneho konania. Súd nenašiel iný dôvod, pre ktorý by nemal považovať výpoveď obvineného zo dňa 20. októbra 2011 za pravdivú, dobrovoľnú, urobenú pri plnom uvedomení si všetkých súvislostí trestného stíhania.

Výpoveď obvineného je podporená obsahom odborného vyjadrenia znalca MUDr. Jaroslava Ridoška ako aj ostatných listinných dôkazov.

Podľa názoru prokurátora v danej veci sa evidentne jedná o zápisnicu o výsluchu obvineného, nakoľko tomu zodpovedá aj jej forma a obsah. V záhlaví je uvedené, že ide o zápisnicu o výsluchu obvineného a aj obsah poučení a spôsob protokolácie zodpovedá tejto zápisnici. Je pritom irelevantné, či obvinený v zápisnici použije obdobné slovné spojenia ako v prípade vyhlásenia na účely podmieneného zastavenia trestného stíhania. Policajt je povinný protokolovať výpoveď obvineného tak, ako ju pred ním prezentoval. Interpretácia prezentovaná obvineným v dovolaní by pri použití rovnakého alebo obdobného slovného vyjadrenia v zápisnici a vo vyhlásení spôsobovala jej nepoužiteľnosť ako dôkazu.

K problematike povahy uvedených procesných úkonov prokurátor uviedol, že výpoveď obvineného nie je možné považovať za vyhlásenie v zmysle § 216 ods. 1 písm. a/ Trestného poriadku, a to bez ohľadu na použitú slovnú formuláciu, ale je priznaním k spáchanému činu. Toto vyhlásenie napokon obvinený podľa obsahu súdneho spisu uskutočnil na osobitnom písomnom podaní dňa 19. októbra 2011. Vyhlásenie však súd pri svojom rozhodnutí nezohľadnil. Analogicky k uvedenej otázke pristupoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý vo svojom uznesení, sp. zn. 2Tdo/35/2014, z 8. júla 2014 judikoval, že v prípade obdobného priznania v rámci konania o dohode o vine a treste, že ak ku konaniu o dohode o vine a treste nedôjde, alebo ak v jeho rámci nedôjde k uzavretiu dohody o vine a treste (§ 232 ods. 9 Trestného poriadku), pôvodné priznanie obvineného je použiteľné ako podklad pre rozhodovanie prokurátora a súdu. Dôkazná nepoužiteľnosť priznania obvineného urobeného v konaní o dohode o vine a treste (§ 331 ods. 1 písm. b/, ods. 4, § 333 ods. 4 Trestného poriadku) sa netýka procesne relevantného priznania, ku ktorému došlo mimo dohodovacieho konania. V uvedenom prípade to platí obdobne.

Z prezentovaných dôvodov prokurátor navrhol, aby dovolací súd podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku dovolanie odsúdeného zamietol, pretože dôvody dovolania nie sú preukázané. Zároveň navrhol, aby dovolací súd zamietol návrh obvineného na prerušenie výkonu dovolaním napadnutého rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) na základe podaného dovolania zistil, že dovolanie je prípustné (§ 368 ods. 1 Trestného poriadku), bolo podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku), za splnenia podmienok uvedených v § 373 Trestného poriadku, v zákonnej lehote a mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku). Dospel však k záveru, že

existenciu dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku obvinený videl v tom, že rozhodnutia súdov sú založené na dôkazoch, ktoré neboli súdmi vykonané zákonným spôsobom.

Skutočnosť, že rozhodnutie je založené na dôkazoch získaných nezákonne, musí byť z obsahu spisového materiálu zrejmá a nemožno ju vyvodzovať na základe toho, že by sa mali inak vyhodnocovať existujúce už vykonané dôkazy. Z obsahu spisového materiálu a z rozhodnutí súdov prvého a druhého stupňa najvyšší súd zistil, že oba sudy pri svojom rozhodovaní brali do úvahy aj dôkaz vykonaný v prípravnom konaní, a to výpoveď obvineného, ktorá bola zaznamenaná do zápisnice o výsluchu z 20. októbra 2011 (č. l. 17 -21), kde sa obvinený k spáchaniu skutku priznal. Najvyšší súd deklaruje, že táto zápisnica je vyhotovená procesne bezchybným spôsobom v zmysle zákonných ustanovení Trestného

poriadku a je potrebné ju chápať ako všeobecný dôkazný prostriedok v zmysle § 119 ods. 2 Trestného poriadku (za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť na náležité objasnenie veci a čo sa získalo z dôkazných prostriedkov podľa tohto zákona alebo podľa osobitného zákona). Medzi ne nepochybne patrí aj výsluch obvineného. Okrem toho existuje aj špecifický inštitút, ktorým je vyhlásenie obvineného v prípade odklonu formou podmieneného zastavenia trestného stíhania. Takéto vyhlásenie urobené obvineným podľa § 216 Trestného poriadku sa nachádza na č.l. 14 - 15 a 22-23 vyšetrovacieho spisu, na ktoré však súd neprihliadal. Najvyšší súd poznamenáva, že názor obvineného, že jeho výpoveď z prípravného konania sa nemala prečítať, a tým použiť ako dôkaz jeho viny, pretože sa vlastne jednalo o jeho vyhlásenie podľa § 216 Trestného poriadku, je nesprávny.

Priznanie sa obvineného k spáchaniu skutku zaprotokolované v zápisnici o výsluchu z 20. októbra 2011 je použiteľné pre všetky štádiá trestného konania, a to bez ohľadu na to, ako obvinený pri výsluchu subjektívne svoje vyjadrenia chápal.

Súdy oboch stupňov pri vykonávaní dokazovania postupovali zákonne a v tomto smere im nie je čo vytknúť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g/ Trestného poriadku naplnený nebol.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Trestného poriadku, že rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

V podanom dovolaní dovolateľ namieta v podstate skutkové zistenia. V prípravnom konaní sa k spáchaniu skutku v plnom rozsahu priznal, na hlavnom pojednávaní spáchanie skutku poprel.

V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na odôvodnenie okresného, ale najmä krajského rozhodnutia na str. 3-5.

K tomu je potrebné uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok v zmysle tohto ustanovenia je určené k náprave právnych pochybení vo veci samej, pokiaľ tieto pochybenia spočívajú v právnom posúdení skutku alebo iných skutočností podľa noriem hmotného práva, nie však z hľadiska procesných predpisov. V praxi to znamená, že s poukazom na uvedený dovolací dôvod nie je možné domáhať sa preskúmania skutkových zistení, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie. Skutkový stav je možné pri rozhodovaní o dovolaní hodnotiť iba z hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy, bola správne posúdená, t.j. či sú právne kvalifikované v súlade s príslušnými ustanoveniami hmotného práva. Na základe tohto dovolacieho dôvodu nemožno hodnotiť správnosť a úplnosť skutkového stavu v zmysle § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku.

V posudzovanej veci však uplatnené námietky obvineného smerujú výlučne do oblasti skutkových zistení. Vytýka súdom nesprávne dokazovanie, nesprávne hodnotenie dôkazov a následne chybné skutkové zistenia, pričom presadzuje vlastné hodnotiace úvahy vzťahujúce sa na vykonané dôkazy a predkladá vlastnú verziu skutkového stavu. Pre dovolací súd je rozhodujúce skutkové zistenie, podľa ktorého obvinený spáchal skutok tak, ako je uvedené v rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorého skutkovými závermi sa stotožnil aj odvolací súd. Popísanému skutkovému stavu plne zodpovedá i právny záver vyjadrený v posúdení skutku ako prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona. Použitú právnu kvalifikáciu podľa citovaného ustanovenia odôvodňujú všetky skutkové okolnosti, ktoré sú do popisu skutku zahrnuté a ktoré vyjadrujú naplnenie príslušných znakov uvedeného prečinu. Z uvedeného vyplýva, že ani tento dovolací dôvod naplnený nebol.

Podľa § 382 písm. c/ Trestného poriadku dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením bez preskúmania veci odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že nie sú splnené dôvody dovolania predpokladané ustanovením § 371 ods. 1 písm. g/, písm. i/ Trestného poriadku, preto dovolanie obvineného Ing. W. T. na neverejnom zasadnutí odmietol.

Nakoľko dovolací súd dovolanie obvineného odmietol, k akceptácii jeho žiadosti o odklad výkonu rozhodnutia až do rozhodnutia dovolacieho súdu v zmysle § 380 ods. 4 Trestného poriadku nebol dôvod.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.